

Sankt Thomas av Aquino katolska församling i Lund

FEMTE SÖNDAGEN I FASTAN

Tillsvidare firas
mässan inte enligt det ordinarie
gudstjänstschema med Guds folk
närvarande i församlingens
kyrka.

På söndagen kommer
söndagsmässan i sin helhet
sändas via församlingens
hemsida (www.stthomas.se).

Första läsningen: Hes 37:12-14

Responsoriepsalmen 130

R: Hos Herren finns nåd.

Andra läsningen: Rom 8:8-11

Evangelium Joh 11:1-45

En man som hette Lasaros låg sjuk. Han var från Betania, byn där Maria och hennes syster Marta bodde. (Det var Maria som smorde Herren med välluktande balsam och torkade hans fötter med sitt hår, och Lasaros som låg sjuk var hennes bror.) Systrarna skickade bud till Jesus och lät säga: »Herre, din vän är sjuk.« När Jesus hörde det sade han: »Den sjukdomen leder inte till döden utan skall visa Guds härlighet, så att Guds son blir förhärligad genom den.« Jesus var mycket fäst vid Marta och hennes syster och Lasaros. När han nu hörde att Lasaros var sjuk stannade han först kvar två dagar där han befann sig, men sedan sade han till lärjungarna: »Låt oss gå tillbaka till Judeen.« Lärjungarna sade till honom: »Rabbi, nyss försökte judarna stena dig, och nu går du tillbaka dit!« Jesus svarade: »Har dagen inte tolv timmar? Den som vandrar om dagen snavar inte, eftersom han ser denna världens ljus. Men den som vandrar om natten, han snavar, eftersom ljuset inte finns i honom.« Efter att ha sagt detta fortsatte han: »Vår vän Lasaros sover, men jag går dit för att väcka honom.« Då sade lärjungarna: »Herre, sover han, så blir han frisk.« Jesus hade talat om hans död, men de trodde att han menade vanlig sömn. Då sade Jesus rent ut till dem: »Lasaros är död. Och för er skull, för att ni skall tro, är jag glad att jag inte var där. Men låt oss nu gå till honom.« Tomas, som kallades Tvillingen, sade till de andra lärjungarna: »Låt oss gå med för att dö med honom.«

När Jesus kom dit fann han att Lasaros redan hade legat fyra dagar i graven. Betania låg inte långt från Jerusalem, ungefär en halvtimmes väg, och många judar hade kommit ut till Marta och Maria för att trösta dem i sorgen över brodern. När Marta hörde att Jesus var på väg gick hon och mötte honom. Men Maria satt kvar hemma. Marta sade till Jesus: »Herre, om du hade varit här hade min bror inte dött. Men jag vet ändå att Gud skall ge dig vad du än ber honom om.« Jesus sade: »Din bror kommer att uppstå.« Marta svarade: »Jag vet att han skall uppstå vid uppståndelsen på den sista dagen.« Då sade Jesus till henne: »Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig skall leva om han än dör, och den som lever och tror på mig skall aldrig någonsin dö. Tror du detta?« Hon svarade: »Ja, herre, jag tror att du är Messias, Guds son, han som skulle komma hit till världen.«

Sedan gick hon hem och kallade på sin syster Maria och viskade: »Mästaren är här och kallar på dig.« När Maria hörde det steg hon strax upp och gick för att möta honom. Men Jesus hade ännu inte kommit in i byn utan var kvar där Marta hade träffat honom. Judarna som var hemma hos Maria för att trösta henne såg att hon hastigt reste sig och gick ut, och de följde efter i tron att hon gick till graven för att gråta där. När Maria nu kom dit där Jesus var och fick se honom kastade hon sig för hans fötter och sade: »Herre, om du hade varit här hade min bror inte dött.« När Jesus såg hur hon grät och hur judarna som hade följt med henne också grät blev han upprörd och skakad i sitt innersta, och han frågade: »Var har ni lagt honom?« De sade: »Herre, kom och se.« Jesus föll i gråt. Då sade judarna: »Se, hur mycket han höll av honom.« Men några av dem sade: »Kunde inte han som öppnade ögonen på den blinde ha gjort så att Lasaros inte behövt dö?« Jesus blev åter upprörd och gick till graven. Det var en klipphåla med en sten för öppningen. Jesus sade: »Ta bort stenen.« Den dödes syster Marta sade då: »Herre, han luktar redan, det har ju gått fyra dagar.« Jesus sade till henne: »Har jag inte sagt dig att om du tror, skall du få se Guds härlighet?« De tog bort stenen, och Jesus lyfte blicken mot himlen och sade: »Fader, jag tackar dig för att du har hört mig. Själv visste jag att du alltid hör mig, men jag säger detta med tanke på alla dem som står här, för att de skall tro på att du har sänt mig.« Sedan ropade han med hög röst: »Lasaros, kom ut.« Och den döde kom ut med armar och ben inlindade i bindlar och med ansiktet täckt av en duk. Jesus sade åt dem: »Gör honom fri och låt honom gå.« Många av judarna, de som hade gått ut till Maria och sett vad Jesus gjorde, kom till tro på honom.

Översättning Bibel 2000
Svenska bibelsällskapet

Fullkomlig avlat?

För att alla som lider av COVID-19 ska upptäcka hur denna extremt utsatta situation kan förstås och levas i trons ljus – den kristna övertygelsen att sjukdom och lidande ska ses som en del i "påskens mysterium", Kristi lidande, död och uppståndelse, och som ett stärkande av den egna identiteten som döpt kristen, en del av Kristi lidande kropp på jorden – har påven Franciskus den 19 mars 2020 beviljat så kallad fullkomlig avlat till de sjuka, vårdpersonalen och alla som förenar sig med de drabbade i bön för deras tillfrisknande, och i intentionen att pesten snart ska få ett slut.

Kyrkans högste representant, påven, Petrus efterträdare, som av Kristus har mottagit fullmakten att binda och lösa (Matteus 16:-19, Lukas 22:32) alla dessa som omöjligt kan ta emot de sjukas smörjelse, bikta sig och få kommunionen (som kallas *viaticum*, "vägkoden", när den ges till en döende) och beviljar därför avlat åt dem, dvs. träder in i deras sista kamp och ställer alla andliga hjälpmedel till förfogande, dock utan den fysiska närvaron av en präst, vilket är den ordinarie formen av närvaro i mänskliga Extremsituationer.

För att förstå vad avlat handlar om måste man skilja mellan syndens skuld och syndens konsekvenser ("syndastraffet"), en skillnad som lätt kan verifieras i vårt vardagsliv. Alla som lever i gemenskap med andra vet hur lätt konflikter uppstår, genom tanklöshet, egocentricitet, blindhet för egna vanemässiga beteenden, trötthet, avund eller illvilja.

Konflikter kan i bästa fall lösas genom att man ber om, och får, den andres förlåtelse. Ändå kan det lätt finnas kvar en tagg i själen hos den förorättade och hos den skyldige, trots att man är förlåten och har förlåtit. Skulden är utplånad, men konsekvenserna måste på något sätt åtgärdas, i förhållande till den sårande handlingens djup.

Skulden är alltså en sak. Den blir, genom Guds överflödande barmhärtighet och nåd i kraft av Kristi förtjänster, förlåten i biktens sakrament eller, vid mindre vardagssynder, förlåten utan bikt, men efter uppriktig ånger och vilja till gottgörelse.

Konsekvenserna ("straffet") kan däremot mycket väl kvarstå: en mördad uppstår inte från de döda, trots att mördaren är förlåten. En stulen summa måste återställas, hur mycket tjuven än ångrar sig. En förtalskampanj måste gottgöras, hur mycket förtalaren än har biktat sig. Annars är syndabekännelsen inte äkta utan bara ett sätt att spackla över sin egen medelmåttighet och uteblivna omvändelse.

Viljan till gottgörelse är därför det exakta måttet på ånger. Uttryckt på teologiskt språk: nåden finns alltid, men den är – som den av nazisterna avrättade lutherske teologen Dietrich Bonhoeffer sade – inte billig, den är inte detsamma som att bagatellisera förseelsen. Det är den billiga "nåden", som pytsas ut tanklöst av välmenande förkunnare, som har gjort att den verkliga Nåden, Guds och människors dyrbara förbarmande, har råkat i vanrykte. Det räcker inte med att säga "förlåt". Man måste också faktiskt ångra sig och omvända sig av hjärtat.

Omvändelse gör ont. Att acceptera den smärtpunkten är ett sätt att ta Kristi kors på sig, liksom när man tålmodigt och utan att förlora hoppet bär livets vedermodor – den form av askes som inte är självvald. Genom avlaten förstärks samhörigheten inom den stora syskonskara som kallas "de heligas gemenskap", kyrkan över hela jorden, kyrkan över tid och rum. Den enes förbön kommer den andres brist tillgodo. På det sättet förmedlas nåden i Kristi förtjänst genom kyrkan, nåden som försonar oss med Gud och med varandra.

Avlaten vill förtydliga att allt bygger på nåd, någonting man inte själv kan skapa utan mottar genom de andras förmedling. Den flödar ur "kyrkans skatt", som är oändlig, eftersom den bygger på Kristi förtjänster och helgonens (och vanliga människors) kärleksfulla förböner. Kyrkan får genom avlaten förmedla syndarens försoning med Gud och med kyrkan, det vill säga med den andra i gemenskapen. Gemenskapen ersätter kollektivt det som fattas och förmedlar Kristi läkedom. (Det är inte minst denna försoning som fridshälsningen i mässan handlar om. "Frid vare med dig", det betyder: "det finns verkligen inget som längre står emellan oss, när vi nu ska gå fram till samma altare").

Samtidigt som avlaten visar på nådens är något man får som gåva, påminner den också om att nåden måste tas emot med stort allvar, i en hållning av kontinuerlig omvändelse. Så länge vi lever i bristande kärlek, så länge är vi i behov av rening. Omvändelsen är en process som aldrig är avklarad och färdig, så länge vi lever och andas. Olika former av böner, andakter och goda gärningar visar graden av uppriktighet och kan bli en sporre till ökad kärlek, till Gud och de andra.

Men den som på sin dödsbädd inte längre kan göra något annat än att ångra sig av hjärtat, till den människan ger nu kyrkan fullkomlig avlat, det vill säga: träder in kollektivt till syndarens förmån och vädjar till Guds barmhärtighet.

Det är detta som den "fullkomliga" avlaten handlar om. Bara den människa som lever i fullkomlig kärlek till Gud och till sina medmänniskor behöver ingen syndaförlåtelse och avlat – men finns det en sådan fullkomlig människa bland oss här på jorden? Troligen inte, därför att alla är på väg, i utveckling, under växande, fram till mognaden i Kristus. I denna kamp hjälper oss kyrkan genom alla "de heligas" böner och kärleksfulla omtanke.